

Előfizetési árak:

ostán vagy háshoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre. 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Vallás és nemzetiség.

Debreczen, okt. 11.

Sok szó esett közelebb arról a pásztorlevélről, melyet Firezák Gyula munkácsi gör. katolikus püspök bocsátott ki s a melyben az egyházmegyéjéhez tartozó hiveket — tekintet nélkül anyanyelvükre — ruténeknek nevezi.

A lapok nagyobb része tiltakozólag emelte fel ez ellen szavát, nagyon helyesen abból a szempontból indulva ki ez elbirálás alá eső cselekedet megítélésénél, hogy a gör. katolikus hiveknek rutén nevezet alá vonása, sem nem jogos, sem nem megengedhető, mert hiszen vannak gör. katolikus egyházközségek, melyben a hivek egy árva szót sem tudnak ruténül s ezeknek egy kalap alá vonása a rutén nyelvű hivekkel ártalmára van a magyarságnak s csak elodázza a különböző fajok és nemzetiségek óhajtott asszimilálódását.

Öszintén megvalljuk, hogy a pásztori körlevél e kifejezésére nem akarunk eleinte nagyobb súlyt fektetni, mert feltételezni ma sem tudjuk Firezák Gyula püspökről, ki annak idején a liturgia kérdésében

oly bátor előharczosa volt a magyarságnak, hogy rutén kérdéssé akarja tenni a gör. katolikus hivek egyházi hovatartozóságát. Nem akartuk hinni ezt, már csak azért sem, mert Firezák püspöknek okvetlenül tudnia kell azt, hogy vallás és nemzetiség nem lényegülnek egymással s Magyarországon rutén egyházzól szó sem lehet.

A „Kelet“ czimű ungvári gör. katolikus közlöny azonban, mely a gör. katolikus püspökség hivatalos szócsöve, nyíltan bevallja, hogy Firezák püspök a rutén elnevezéssel csakis a tényleges állapotot kívánja tisztázni.

A Keletnek e színvallása nyilvánosan elárulja azokat a titokban előkészített törekvéseket, melyeknek célja lenne Magyarországban a szláv egyház megalapítása.

Ámde ne feledje a Kelet, hogy az egyház sem görög-szláv, sem görög-román egyházat nem ismer, csupán csak a szertartásra nézve ismer görögöt s épen azért a szertartásnak a liturgiával való összekeverése oly zürzavart idézhetne elő, mely az egyházakat anyanyelvek szerint darabolná szét egy-

mástól. A rutén-egyház elnevezés tehát sem nem jogosult, sem nem észszerű, felszínre hozatala nem egyéb, mint politika csinálás, melyre pedig épen a ruténeknek nincs semmi néven nevezendő szükségük.

A békés természetű rutén nép jóban, rosszban kitartott velünk, századokon át együtt érzett, együtt munkált az államfentartó fajjal. Kifelé gravitáló törekvések soha nem fészkelődtek agyába. Rutén volt az anyanyelve, de hű fia volt mindig a magyar hazának. Mi érdekében állhatna az egyháznak e hű fiakat vallási hovatartozóság czimén szlávészmeék maszlagával elkábítani? Az egyháznak nem állhat ez érdekében, mert hiszen a magyarországi rutének szomszédságában sehol sincsenek sismatikus rutének, a kiket be lehetne vonni az unióba.

Aztán meg azt se feledje el a Kelet, hogy Magyarországon nem fog találkozni oly alkotmányos kormány, amely rutén-egyházat elismerjen, vagy megtűrjön. Megbecsüljük mi a rutének hazafiságát, velünk érező honpolgároknak tartjuk őket, de vallás örve alatt nemzetiségi politikát üzni s e czimen

TÁRCZA

Lakodalmi népszokások.

A magyar, mint minden keleti nép, szereti a költészetet.

Dalai, meséi, szokásai bizonyítják ezt legjobban.

Ki ne ismerné a nép-ajkon fakadt szebbnél-szebb dalokat, a mikben olyan sok a természetes báj és érzés. A híres meséket, miket kendertipráskor, kukoriczafosztáskor lehet hallani. Mik hemzsegnek a tündérek-től és manóktól. A népszokásokat, melyekben annyi a költői, vonzó és tanulságos.

A magyarnak eredete mithosi, származása homályba burkolt. Talán a tündér volt az ő anyja, azért bir oly sok költői hajlammal.

I.

A népszokások eltérők és tájszokásoknak vannak alávetve, — kivéve azt, hogy a magyar nép lakodalmát legszivesebben szüret után tartja, mint a hogy már a régi dal is mondja:

Sárga csikó, sárga lovam sárga,
Az én rózsám nem lesz mindig árva.
Az én rózsám nem lesz mindig árva,
Szüret után én leszek a párja.

Fehérmegyében szüret előtt néhány héttel egyik „nénemasszony“ kéretik föl a lányos ház tisztességes szándékanak kipuhatólására.

Ha szívesen fogadják és friss fonatos kalácsesal kínálják meg, akkor minden rendben van és a megbízó bátran küldheti el kérését násznagyát. De ha nem marasztalják a vendéget és kimenet a pitvarajtó előtt keresztben egy seprű fekszik, az annak a jele, hogy a legény kosarat fog kapni, ha a lányt megkéríti.

A „hivogatónál“ először az idősbb vőfény a vőlegény szülei megbízásából hívja meg a következő szavakkal a vendéget:

„Az én nagy jó uram, becsületes nevén Hegedüs István, ugy mint hűségés párja Nyikos Erzsébet, megtisztelik általam Kigyelmeteket és tisztességes háznépüket, miképpenséggel ne terheltesse Szent András havának, kalendáriumban beirt 10-ik napján Imre fiuk és Tinódi Mihály gazd-uram hajadon leányának Lidiának egybekelésére tisztességes házuknál megjelenni.“

A második vőfény a menyasszony szülei nevében versben hívja meg a háznépet.

Ha van a háznál fiatal nő vagy leány, — tartozék bár az az urirendhez — tisztességtudással kéretik föl egy kis szalag, vagy virágadásra, a mit sajátkezüleg tartozik a vőfény-botra felkötni.

Esküvőre hosszú kocsisorban megy a násznép. A kocsikról póznákra kötött kashmir-kendők lengenek és a lovak czifra kendőkkel vannak beagatva.

A nászmenetet szalmával kitömött embernagyságu lovakra fölköttött bábok nyitják

meg, nyirfa-vesszővel kezükben. Az új pár leendő erkölcsére célozva, nehogy idővel virágcsot érdemeljenek meg.

Az esküvő után a násznép a vőlegény házához vonul, hol kulesos kalácsesal és borral kínáltatnak meg.

Fehérmegyében a paraszt-nép a régi „verbungost“ járja. A férfiak körbe állva lejtik azt el és csak a csárdáshoz hívnek maguk mellé párt.

Az estebédnél a vőfények szolgálnak föl, — czifrábnál czifrább versekkel füszerelve a behozott ételeket és a fehér vagy piros borral töltött kulacsokhoz zamatos rimeket rögtönözve.

Az estebéd végével beburkolt kézzel jön be a szakácsnő s jajj-szóval kéri az orvosságra való pénzt, mert a lakodalmi kása (tejben főtt sárga kása, fahéjas cukorral meghintve) összeégette a kezét.

Ejfélfelé a nyoszolyó asszony kivezeti a násznép közül a menyasszonyt, hogy föltegye fejére a magyaros fejkötőt. Mig a menyasszony távol van, a lakodalmas nép a falmelletti lóczákon foglal helyet. A cigányok a kemence széles vállára másznak föl. Kivéve a nagy böggöst, ki a padkára áll föl. A két násznagy középre véve a vőlegényt, az ablakok közötti tulipántos padra ül.

Várakozólag tekint mindenki az ajtóra!

Végre fölnyilik az és az idősb vőfény föltett pántlikás kalappal jön be, kezében lévő vőfény botjával megkopog-

Az egyedül elismert, kelleme izü, természetes hashajtószert a

Ferencz József keserűviz,

miért is általánosan kedvelt és rendkívül népszerűvé vált. A biztos és tartós hatású Ferencz József-vizet 10 világhírlíttáson 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartásban sem szabadna hiányoznia.

az egyházba politikát csempészni megengedhetőnek nem tartjuk.

Nem is kételkedünk ezután sem a rutén faj hazafias érzésében és hisszük, hogy minden rutén, — tekintet nélkül anyanyelvére, — ugy kulturális, mint polgári és egyházi tekintetben hűséges tagja akar lenni és az is fog maradni Magyarországnak.

E jó vélemény terelte a rutének felé a kormány figyelmét a közelmúltban s ez fogja jövőben is tovább fejleszteni a rutén-segítő akciót.

Kár volna tehát, ha a rutének is követni akarnák a tulzó románok példáját s külön nemzetiséggé akarnának tömörülni, mert ez eljárásból azt lehetne kimagyarázni, hogy a magyar testvérkezet, mely bajaikban oly melegen karolta fel őket, visszautasítja s álmok-álmodójaként lépnek oly ferde eszme szolgálatába, melyért való sovargásuk közben megtagadnák multjukat s örökre eljászanák a magyar nemzetnek irántuk számtalan esetben kimutatott atyafiságos érzületét.

Ernuszt Kelemen v. b. t. tanácsos. Arról értesülünk, hogy a Felső Ernuszt Kelemen, a főrendiház alelnökét, valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. A magyar közélet e kiváló alakjának kitüntetése bizonynyal élénk örömet fog kelteni a legszélesebb körökben.

A főrendiház alelnöke. Mint tudvalevő, a főrendiház elnökségének kinevezése nem teljes, miután mindezeideig az egyik alelnöki állás még üresedésben van. Most arról értesülünk, hogy megállapodás történt ez állás betöltésére is. A még hiányzó főrendiházi alelnök Kemény Kálmán báró, valóságos belső titkos tanácsos lesz. Ez a vá-

lasztás okvetlenül kedvező hatással lesz az egész országra, de különösen az erdélyi részekre, a melyekben Kemény Kálmán báró a legnépszerűbb közéleti férfiak egyike. Kemény Kálmán báró, mint tudvalevő, református s így kinevezésével elég van téve annak a régi gyakorlatnak is, hogy a főrendiház elnökségének egyik tagja mindig protestáns.

Az új ülészak. Az országgyűlésnek, mint tudvalevő, jelenlegi ülészaka a negyedik. A kormánynak az a terve, hogy a jövő év költségvetését már az új ülészakban tárgyalja. E terv szerint valószínűleg a pénzügyi bizottság tárgyalásai után, bezárják a negyedik és megnyitják az ötödik, az utolsó ülészakot.

A kormány beszámolója.

Budapest, október 10.

„A m. kir. kormány 1899. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentés és statisztikai évkönyv” ezimen 770 oldalra terjedő termetes kötet hagyta el ma a sajtót. A törvény rendeli ennek a jelentésnek kiadását és a közvélemény bizonyosan elismeréssel honorálja a gyorsaságot, hogy már őszszel hiteles tájékoztatást nyer az egyes miniszteriumok előző évi tevékenységéről, valamint az ország kulturális és gazdasági viszonyairól. Ilyen módon nem rontja a jelentés értékét az efféle munkálatoknak nagyon is gyakori hátránya, hogy akkor látnak napvilágot, a mikor adataik jórészt elavultak.

Az előttünk fekvő kötetet azonban nemcsak gyors megjelenése teszi becsessé. Belső tartalma ruhazza föl maradandó jelentőséggel. Mert nem holt adatok néma gyűjteménye, hanem gazdag tárháza az szorgalmasan összehordott, alaposan feldolgozott anyagnak, a mely eleven képet mutat Magyarország állapotáról az 1899. esztendőben. Könnyen áttekinthető beosztása a nagyszámú statisztikai táblázatok,

valamint a hozzájuk fűzött magyarázatok mindenkinek tájékoztatást nyújtanak az örvedetes fejlődés összes mozzanatairól, valamint a további szükséges teendőkről. Ebben a könyvben lapozva, meglevenedik előttünk az öntudatos, rendszeres, gyümölcsöző munka, a mely a modern magyar állam kiépítése körül lankadatlanul folyik. És Széll Kálmán miniszterelnök megérdemli azért is a nemzet köszönetét, hogy a lehető legrövidebb idő alatt ad kezébe hű tükröt, a melyben meglátja a megoldott és megoldandó feladatok sorozatát. Ez a kormány beszámolója; becsületére válik ugy a miniszterelnöknek, mint az egyes minisztereknek.

*

A jelentés három részre oszlik; az első az egyes miniszteriumok tavalyi működését, a második az ország közállapotait ismerteti, a harmadik a közélet minden ágára kiterjedő statisztikai évkönyvet tartalmaz, 441 oldalra terjedő táblázatokkal.

Az első részlet kitűnik, hogy a belügyminiszterium többi között a vasárnapi munkaszünet szabályozásával, az országgyűlési képviselőválasztók összeírása körül és a kuriai bírások elrendelése folytán szükségessé vált intézkedésekkel, az agrárszociálisztikus mozgalmak korlátozásával, a magyar-román határ rendezésével, a borhamisítási és kivándorlási ügygyel foglalkozott.

A pénzügyminiszterium működéséből a kötelező koronaérték behozatalát, a horvát-szlavon-magyar pénzügyi egyezmény meghosszabbítását, a fogyasztási adókról szóló törvényjavaslatok előkészítését, az osztrák-magyar bankra, a kvótára és a kiegyezésre vonatkozólag az osztrák kormányval folytatott tárgyalásokat emelhetjük ki.

A kereskedelmi miniszterium tevékenységének súlypontját a kereskedelem és ipar fejlesztésére irányuló nagyszabású akcióra helyezte. E mellett foglalkozott a közlekedési

tatja a mester-gerendát és a násznagyok elé áll.

— Násznagy uramék, szólnék kendtekhez, — mond, kalapját megemelve.

— Halljuk, fiam. Mi a bajod? — felelnek azok.

— Kint jártamban az udvaron gyenge bugást hallék, arra menék, honnan a nyögdecselés jöve és egy ékes hófehér galambkát lelék egy száraz ágon. Megesett rajta a szívem és megkérdezem, hogy elveszté az ő szerelmes párját. Megigérttem annak a nyögdecselő párja vesztett szelid galambkanak, hogy megkeritem a párját. Megtiszteltem szépen kendteket násznagy uramék, nem-e tudnának hirt mondani annak a bugó gerle eltévedt párjáról?

— Nalunk is van egy párja vesztett vadgalamb, — felelnek azok, — ki eltévedt párját siratja. — Hozzad be szép öcsénk azt a bugó kis galambot, hadd nézzünk a szemé közé, hogy nem-e miénknek a párja.

A vőfény kimegy és bevezet egy nagy kendővel letakart öreg asszonyt. Arcát föl-takarva, kérdi a násznagyoktól, hogy az ő galambjuk párja e?

A tagadó válasza el kezd erősíteni, hogy annak kell lenni, mert milyen gyöngyharmatos az arcája és szemérmes egy vászoncseléd.

A násznép végre összefont kendőkkel hajtja ki őket.

Ez többször ismétlődik meg, míg a két vőfény végre, ezira vőfény botjával ajtót, gerendát megkopogtatva, bevezeti az irulópiruló menyasszonyt.

Kérdésükre, hogy ez-e az igazi? Ugy a násznagyok, mint az egész vendégsereg fölálva hangoztatja el az „igen“-t.

A násznagyok átveszik a főkötös kis menyecskeket és átadják urának, ki vele az első táncot leji el.

A násznagyok elé egy kis asztalt állítanak és reá egy rózsás tányért tesznek a „menyasszony“-tánc részére.

A ki a menyasszonnyal táncolni akar, előbb pénzt vet a tányérba. Ez az új asszonyé, vagy a cigányok kialkudott bére.

Házass emberek, asszonyok, legények, leányok, gyermekek mind sorra tánczoltatják a menyasszonyt, míg az ura meg nem elégi azt és el nem tánczolja vele a „vőlegénytáncot“, a mi után már senkinek sincs joga a menyasszonnyal tánczolni.

II.

A Kunságban is új borra vannak a lakodalmak. A kitémött babák elmaradnak a nászmenetből. Helyettük a vőlegény ül legény-társaival lóra és vezeti a lakodalmas menetet. Csakis az esküvő után ül fel a menyasszony mellé a szekérre. Ezen szekér küllőhöz szokták a pörnyével töltött rozsfazekakat vágni, — hogy ne legyen az új asszonynak soha rossz edénye a háznál.

A vőlegényes ház kapuját lánczozal zárják el és csak hosszas alkudozás után és a vőlegény részéről való pénzbeli kiváltásra engedik be a násznapot. Jelentősége, hogy a nehezen haza hozott asszonyt becsülje is meg az ura.

Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében a legszegényebb szellér sem tartja meg lakodalmát muzsika nélkül.

Nagyobb helységeken, hol bizonyos napokon tömegesen esküdnek, nem mindenkinek járt zene. A kiknek nem jutott, azok a templomi esketés után haza mennek, azaz

a menyasszony a szüleihez és nyugodtan várják be azt a napot, mikor lakodalmukat zeneszóval tarthatják meg.

Az nap reggelén a vőlegény, illetve a fiatal házass ember elmegy lakodalmas néppel a neje szüleihez és kikéri a násznagyával az ott levő asszonykát, kit nagy vigsággal, muzsikával visz haza, hol megtartják a lakodalmat. Történik az ilyen lakodalom néha két hétre is az esküvő után.

Egész Magyarországon egyedül a „kunságban“ divik az ugynevezett „Kárlátó“ szokása. Azaz egy második lakodalom egy hétre az első után, a menyasszony szüleinél, hol az új pár, mint férj és feleség lesz a vendégeknek bemutatva.

III.

Az Abaujmegyében lakó magyaroknál négy napot vesz igénybe a lakodalom.

Első nap a menyasszonyt kéri ki, a mi délután történik és tánczozal végződik.

Másodnap van az esküvő, a mire a násznép a menyasszony által szőtt, pirossávos kendőkkel feldiszipte, gyalog megy.

Vállon átvette, oldalt megkötve viselik ezeket a kendőket. Nagyon sok kell belőle mert a násznapon, cigányokon kívül pap, kántor is kap hat-hat darabot. A menyasszony szorgalmát, munkásságát bizonyítja.

Az estebéd előtt a vőfények aranyos csillagokkal, gyertyákkal, dióval almával, süteménnyel feldisziptet karácsonyfát hoznak be és tesznek a menyasszony elé, kinek azt sajátkezőleg kell felgyújtani, hogy házassége ragyogjon a tisztaságtól és erkölcsösége örömet szerezzen, mint a karácsonyfa.

eszközök szaporításával, a kereskedelmi muzeum újjászervezésével, az osztrák tárgyalásokkal stb.

A földmívelési miniszterium jelentése nyomában elárulja, micsoda körültekintő és mélyreható tevékenység folyik a mezőgazdaság színvonalának emelésére és bajainak az orvoslására. A munkástörvény-hozás továbbfejlesztésén kívül ott találjuk a paraszt mintagazdaságok meghonosítását, a mezőgazdaságról és mezőrendésről szóló törvény sikeres végrehajtását, az állategészségügy javítását, az erélyes és eredményes rutén akciókat, a mezőgazdasági muzeum szervezését, a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztését stb.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium majdnem teljes befejezéshez segítette a kongrua-ügyet, nagy lépéssel előbbre vitte a katolikus autonómiát, többféle reformot létesített a felső oktatás terén, életbeléptette az új középiskolai tantervet, számos javítást eszközölt a kisdedóvókban és népiskolákban, újjászervezte a keleti kereskedelmi akadémiát és a felsőbb leányiskolákat, valamint kiterjesztette figyelmét a tanító-testület morális és materiális helyzetének a javítására.

Az igazságügyminiszterium 1899. évi működésének kiemelkedő mozzanata a bűnvádi eljárás életbeléptetése, ami az időközben szerzett tapasztalatok tanúsága szerint általában kielégítően működik. Ez a nagy munka azonban legkevésbé sem bénította meg a miniszterium munkacerejét. Kidolgozta a kuriai bíráskodásról szóló javaslatot, előkészítette a „régén égető“ szükségét képező magyar polgári törvénykönyvet, a polgári eljárásról szóló javaslatot és a novellát a büntető törvénykönyvhöz, rendezte az örökösödési eljárást, megjavította a bűnügyi statisztikát stb.

A honvédelmi miniszterium számos intézkedéssel járult hozzá a honvédség kikép-

Először az új pár szed le a fáról, azután a vendégek, mikor már nincs egyéb rajta az égő gyertyáknál, az ajtófélfához verik belülről, míg minden gyertya ki nem alszik. Jelképezi, hogy a boldogság ne távozhassék el a szobából.

Külön sütökemenczét építenek a menyasszonyi kalács részére. Ez a kalács egy méter hosszú és fél méter széles. Négy felkuszoruzott kis leány hozza be és teszi le az új pár elé.

A vőlegény fölkel helyéről és leoldja válláról a menyasszony adta piros csikos kendőt, melynek egyik végét a menyasszonynak nyújtja. Fölveszi az asztalról az elébe helyezett nagy kést és megfeni a kendőt, azaz úgy tesz, mintha a kendőt élesítené meg. Hosszába kétfelé metszi a kalácsot és ezen két részből annyi darabot vág, ahány tagból a vőlegény és menyasszony családja áll. Mindeniknek kell abból enni, bármilyen kicsike legyen is, hogy az atyafiság összetartó legyen.

Harmadnap van a „kontyoló“, amikor kifonják a menyasszony hajából a sok belefont selyemszalagot és kiosztják leánybarát-női között. Utána fölkontyolják a haját és a piros pipi kendővel menyecskéken kötik be a fejét. Ez az ugynevezett „bekötő“. Utána ismét tánc következik.

Negyednap van a „böleső“-tánc, amikor az új asszonyt, hozományával megrakott szekéren viszik haza urához és a sok holmi tetejére egy bölesőt kötnek föl.

Ezt a bölesőt azután a lakó szoba ajtajába keresztben állítják és a fiatal férjet rajta átugratják. Utána tánc következik.

zésének, harcoképességének és adminisztrációjának a tökéletesítéséhez.

A második rész a népességről, közegészségügyről, mezőgazdaságról, bányászatról, kohászatról, iparról, kereskedelemről, külkereskedelmi forgalomról, közlekedésről, pénz- és hitelügyről, biztosítási ügyről, tűzkárokról, közoktatásügyről, egyházi és hitéletéről, valamint a jogszolgáltatásról kimerítő kommentárt ad a harmadik részben foglalt statisztikai táblázatokhoz.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, okt. 10.

Hozzá vagyunk szokva, hogy a kínai részről érkező hírek nem egyebek, mint hazugságok. Ezt a feltevésünket a következők mindannyiszor igazolták. De ezenkívül Vilmos császár ama híres távirata is, melyet válaszul adott a kínai császár táviratára, szintén meglehetősen szépsziszról tanuskodik. A német császár nem hisz a kínaiaknak. S ezt jól teszi.

A hazugságokkal teli kínai híresztelések a hadjárat kezdetén mindenkor elérték céljukat. A hatalmak mindig félrevezették magukat általuk.

De ma már egy kormány sem fogadja el a kínai híreket tények gyanánt. Szükséges ezt felemlíteni akkor, midőn a kínaiak olyan híreket eresztenek világá, melyek ha igazak volnának, a béke megkötésének ugyszólván csak a hatalmak közti egyenetlenségek állanak az utjában.

E hó 7-én kelt pekingi távirat állítólag szavahihető kínai forrásból a következőket jelenti: Az özvegy császárné Tajenfuban súlyosan megbetegedett. A császárnak egy idő óta teljesen szabadkeze van az államügyekben. A német követelésekre Li-Hung-Csang utján kedvező választ adtak. E szerint Jinghient, Kangjit és Csausucsiaut lefejezik, Csang herceget, Tailan herceget és Hsi herceget életfogytig való börtönre ítélik, Tuan herceget pedig a boxerek támogatása miatt további büntetésül a szibériai határra száműzik a császári katonai postautakhoz.

A Reuter ügynökség jelenti Pekingből e hó 4-iki kelettel: A diplomáciai kar tagjaival másolatban közölték azt az ediktumot, amely Kangji, Toaitien és Toaijig hercegeket címektől és méltóságaitól megfosztja. Tuan herceget megfosztották minden hivatalától és nyugdíjától s azonkívül átadják a császári ház miniszteriumának megbüntetés végett.

Kangji-t és Csausucsiaut a cenzori hivatalnak fogják kiszolgáltatni. A császár konstatálni akarja, hogy nem habozott szigorúan elbánni saját családjának tagjaival, akiket az államügyek rossz vezetésével vádol. Gaselee tábornok, a ki visszatért Pekingbe, azt mondja, hogy az angolok a télen át itt fogják tartani most itt lévő csapataikat. A német kelet-ázsiai gyalogezrednek egy zászlóalja két ágyúval ideérkezett. Paotingfuban állítólag 11,000 főnyi rendes kínai csapatok vannak és ugyanakkora sereg van Paotingfu és Peking között.

A dolgok illető fordulata után (erős a gyanu, hogy ez is csak porhintés a hatalmak szemébe) annál nevésegebb s mulatságosabb egy másik hír, melyet egy londoni távirat a következőképen mond el:

A reggeli lapok tienesini táviratokat közölnek, a melyek szerint a szövetséges csapatok, nevezetesen az oroszok és angolok között egyre barátságosabb lesz a viszony. Különösen két dolog történt az utóbbi időben, ami érintkezésüket megnehezíti. Az egyik az volt, hogy az angolokat fölszóltották, hogy vegyenek részt a peitangi erődök elfoglalásában, de az oroszok és a németek megszállták az erődöket, a nélkül, hogy az angolokat megvárták volna. A másik dolog Sanhaikvan elfoglalásakor történt. Az oroszok Port-Arthurban expedícióra készültek Sanhaik-

van ellen, de a Pigmy angol ágyunaszád megelőzte őket és szeptember 30-án partraszállította katonáit Sanhaikvanba. Az oroszok erről csak október 2-án értesültek.

Most, mikor a kínaiakkal (feltételezen l) végeztek, egymással gyülik meg a hatalmak baja. Ez természetesen csak a helyzet disztítéséhez járul hozzá, mert még a valódi konfliktus messze van.

SZÍNHÁZ.

Sarah grófnő. A debreczeni közönséget nem illetheti az a vád, hogy csak a léha könnyű operettek, avagy a pikanteriáktól hemzseggő francia vigjátékok iránt érdeklődik. Érdeklő a mi közönségünket a komoly dráma, színmű is, mit fényesen bebizonyított tegnap este. A szezonban Ohnet Sarah grófnő drámája volt a harmadik komoly darab — s az első telt ház. Megtelt a színház egészen — mi természetesen a darabnak, meg annak tudható be, hogy a társulat drámai erejének kiválójai működtek közre. Várakozásunkban nem csalódtunk, az előadást értékesen tette Komjáthy, Fáy Flóra és Komjáthy alakítása.

Az előadás eleinte kissé vontatottan ment, de már a második felvonásban beleestek a szereplők a rendes kerékvágásba. A czimszerepet Komjáthy játszotta azzal a tökéletes művésziességgel, melyet tőle már megszoktunk. Előbük állította minden tulajdon nélkül a nő, ki szerelmében bosszúálló, majd engedékeny s ha kell meghalni is tud. Az elismerés nem maradt el. Virágosokrokkal s gyakori kihívásokkal jutalmazták a nyújtott élvezetért. Méltó partnere volt Fáy Flóra, ki ez este egyik legszebb sikerét aratta. Átgondolt, szép játékaért neki is kijutott az elismerés tapsaiból. Komjáthy öntudatosan játszott. Szerepének minden részét az igazsághoz hiven, a szerző intenczióinak megfelelően játszotta meg. Pataki Béla pompás játékaival ismét bebizonyította, hogy milyen kiváló ereje ő társulatunknak.

Odry Severac kapitányát nem hagyhatjuk kifogás nélkül. Sokat vesztett értékéből különben jó alakítása főként azért, mert nyelvbolásaival rontotta a hatást, mit leginkább az idéz elő, hogy a beszéd heve annyira elragadja, hogy nem tud korlátot szabni beszédének. Ezt a gyors beszédmodort nem első ízben tapasztaltuk s ajánljuk Odrynak figyelmébe, szokják le róla. Játékának kimagasló része volt azonban jelenése Komjáthyéval, mikor megvallja szerelmét. Erzést, s szenvedélyt láttunk e jelenésénél s ez a jelenete, valamint a további sikerült jelenések feledtették velünk az előző hibákat. Nagy Gyula bebizonyította, hogy efféle szerepekben milyen kitűnő színész volt — elődje. — Sehogy sem illeszkedett abba a szép keretbe, meg lehet más darabokban otthon érezne magát, de komoly drámákban sehogy sem érzi magát jól. Kisebb szerepekben az összjáték hatását emelték Kiss Irén, Szabó Irma. A rendezés kifogástalan volt. A III. felvonás remek új díszlete a vasvirághoz feltűnést keltett. Gyöngyössy Viktor színházi festő ügyes kezét dícséri az új díszlet. A felvonásközök elég hosszúk voltak s azt hisszük szünetek alatti szórakozásra a zenekar a „Szűz imája“ helyett más darabokat is játszhatna.

I. J.

HIREK.

— Jubiláló kereskedő czég. Egy derék, mindenki által tisztelt s becsült s jótékonyágáról is ösmert kereskedő, Sesztina Lajos jubileumot ült tegnap. A becsületes munka, a kitaró szorgalom, a szolid s tisztességes kereskedelem ünnepe volt a tegnapi. Tegnap volt 50 éve, hogy Sesztina Lajos megnyitotta a főterem vaskereskedését. Ötven év alatt kitarással s szorgalommal megvetette alapját mai nagyhirű üzletének. De nemcsak mint üzletember, hanem mint városunk törvényhatósági bizottsági tagja is megnyerte mindnyájunk tiszteletét, becsü-

lését. Fáradhatatlanul működött s működik mais polgártársai érdekében, kinek hervadhatatlan érdemei vannak úgy társadalmi, mint a közélet terén. Családi körben, zajtalanul ünnepelte meg Sesztina Lajos a fél-százados évfordulót. Este bankett volt, melyen családjának tagjain kívül résztvettek azon intézetek képviselői, melyeknek élén Sesztina Lajos áll, továbbá üzletének személyzete, valamint a kereskedő világ számos tagja. A banketten számos felköszöntőt mondtak Sesztina Lajosra.

— **A tanári körből.** A debreczeni tanári kör f. hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ez idei alakuló gyűlését, melyen megválasztja tisztikarát és a melyre a fővárosból mint vendégek lejönnek: dr. Beöthy Zsolt, az Országos Tanáregyesület elnöke, dr. Négyessy László, az egyesület főtitkára, Rajner Ferencz, a Tanáregyleti Közlöny szerkesztője.

— **A párisi világkiállítás.** A párisi világkiállítás bezárul! A magyar kir. államvasutak budapesti menetjegy-irodája folyó hó 27-én indítja az utolsó különvonatot Budapestről—Párisba a világkiállításnak ezen a művelt nyugati nemzetek tárházának, a kereskedelem és ipar, a villamossági korszak, mezőgazdaság stb. stb. legnagyobb látványosságainak megtekintésére, — mielőtt még a tárlat kapui bezárulnának. Azok a kimagasló fényes eredmények, az erkölcsi siker, a melyben minden nemzetnek egyformán van része, indokolják a közérdeklődést, mely a párisi világkiállítás iránt kezdetétől fogva nyilvánult. A közóhajnak tesz tehát eleget a m. kir. államvasutak menetjegy-irodája, midőn a végső pillanatban alkalmat nyújt a magyar intelligens közönségnek ennek a végéhez közeledő kincsesházának megsejtelésére. A Budapestről—Párisba és vissza való utazásra előjegyzések legkésőbb e hó 23-ig fogadtatnak el a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalánál, hol a részvételi díjak is lefizethetők s hol a kirándulásra vonatkozó egyéb felvilágosítások is megadatnak. A részvételi díjak a következők: I. oszt. 185 frt (370 kor.), II. oszt. 155 frt (310 kor.), III. oszt. 120 frt (240 kor.), a mely összegben befoglaltatik az utazás külön gyorsvonattal Budapestről—Párisig október 27-én és a vissza utazás Párisból—Budapestig november hó 6-án, a teljes ellátás 13 napon keresztül és pedig egy nap Münchenben, hét nap Párisban és egy nap Zürichben, valamint a két-két napi utazás közben, a szállás Párisban, szabad bemenet a kiállítás területére stb. Budapest, 1900. október 5-én. A m. kir. államvasutak I. városi menetjegy-irodája IV., Hungária-szálló.

— **Vidéki hírlapírók gyűlése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége október 14-én (vasárnap) déli 12 órakor Szegeden, a kereskedelmi és iparkamara könyvtár-termében rendkívüli igazgatósági ülést tart, melynek több fontos tárgya van.

— **A hastifusz terjedése.** Az utóbbi időben aggasztó mértékben lépett fel városunkban a hastifusz. Csak az utolsó két hónapban augusztus és szeptember hónapokban 16-16 megbetegedési és egy-egy haláleset történt s csak a hatóság erélyes intézkedése gátolta meg a tifusz tovább terjedését olyképp, hogy mindazon helyeken, a hol a tifusz előfordult, hatóságilag fertőtlenítette az emésztő gödröket is a különféle bacillusok eme melegágyát. — A Varga utcán fordult elő a legtöbb tifuszos megbetegedés s a kezdetleges csatornázás, a szárazság okozta vízhiány mindmegannyi elősegítője a kór tovaterjedésének. A vízvezeték hiánya az, amelyről egészségi szempontból sokat lehetne észlelni, ha ezt sikerülne kivinnünk, nem fertőztetnék meg döglétes levegőjükkal a bűzös kanálisok egész utcák levegőjét s akkor könnyebb lenne védekezni a különféle ragályos betegségek ellen. Vizozatok, jöjjön el a te országod

— **Pisztolypárbaj.** Egy régebbi idő óta húzóó lovagias ügy nyert ma délután befejezést. A debreczeni jogakadémia ifjúságának a múlt héten tartott tiltakozó gyűlése után, mely gyűlésen Köpösdý Dezső, az Egyetemi Kör elnöke is jelen volt, hogy tiltakozzék ama vádak ellen, hogy ő néppárti, — a színházban Mandel Béla hivatalnok elitélőleg nyilatkozott Köpösdý egyik barátja, Brazovay előtt, ki szintén a gyűlésre jött — Köpösdý s a pártja működéséről, kik tudvalevőleg a néppárt hívei. Köpösdý erről a nyilatkozatról tudomást szerzett s később az „Angol-Királynő“ éttermében kihívó módon vonta kérdőre. Mandel Béla a kihívó fellépésre azzal felelt, hogy Köpösdýt leszidta s a legsértőbb szavakkal illette őt és pártját. Köpösdý az nap este Budapestre utazott s 36 óra múlva megkérdezte Mandel Bélától, hogy az ő személyére, avagy pártjára vonatkoztatta-e a sértést. Mandel Béla válaszában tudomásukra hozta, hogy azokra értette, kik Köpösdý működésével azonosítják magukat. Erre provokálták Mandel Bélát — levélben. A segédek azonban — 48 óra múlva sem jöttek le, mire Köpösdý személyesen jött Debreczenbe s Kun Béla s Arzenovics joghallgatókkal prokováltatta Mandel Bélát. Mandel Béla Komjáthy Jánost és dr. Magoss György ügyvédet nevezte meg megbízottaiul. A tárgyalások nem vezettek eredményre. Mandel Béla segédei kardot, Köpösdýpisztolyt akartak. Fegyverbírság orvosi bizonyítványok alapján mondta ki határozatát, hogy Köpösdý kardpárbajra képtelen s Mandel Béla köteles pisztolyal elégtételt adni. A párbaj egyszeri golyóváltással légy nélküli pisztolyokkal 25 lépés távolságról d. u. 2 órakor ment végbe a honvédhuszár lovasági laktanyában. Orvos Mandel Béla részéről doktor Balkányi Emil orvos, — Köpösdý egy fővárosi orvos volt. — Köpösdý volt az első lövés joga. A lövés nem talált. Mandel Béla a lövés jogával nem élt. Félreállt, zsebkendőjét felakasztotta s 25 lépés távolságról a zsebkendőt keresztüllötte. Ezután fegyverét eldobva, Köpösdýhez ment s kezét fogott vele.

— **Feltört postaláda.** A rendőrség nyomában van a tetteseknek, a kik tegnap éjjel a hatvan-utcai postaládát feltörték. Már akkor annak a véleménynek adtunk kifejezést, hogy valami berugott kompánia éretlen viceze volt. Most kiderült, hogy berugott diákok követték el, a kik előbb a Tizenháromvárosban is több ablakot beverték. Felelősségre fogják vonni a tetteseket.

— **Meglopott forgókomédiás.** F. hó 7-én este Horogh Hermina forgókomédiájából — mint annak idején megirtuk — 40 korona készpénzt elloptak. A rendőrség kutatva és sikerült is azt megcsipni Klein Béla bádógos segéd személyében. Szemtanuk látták, amint a nevezett suhancz a sipláda körül ólálkodott s mikor az ott heverő fekete bőrtáskát — melyben a 40 korona készpénz volt — hóna alá fogta s lassu léptekkel távozott. A gyanúsított bádógos legény — bárha a vele szembesített tanuk felismerték — tagadja tettét.

— **Járás, a melyben nincs magyar iskola.** Aradmegye egyik járásáról, a nagyhalmgyiról, megdöbbentő dolgot jelent be Lengyel Sándor, a járás főszolgabírája, ki egyben elnöke az odaváló iskolaszéknek. A nagyhalmgyi járás harminczhárom községében, 18.000 románajku lakos között, egyetlen magyar iskola sincs. Volt egy a járás székhelyén, Nagy-Halmgyon, ezt is saját pénzéből tartotta fenn az odaváló intelligencia. Most azonban beszüntette, mert az iskola épülete dűledezőfélben van s nincs pénze, hogy újraépíttesse, meg különben is

az iskola fentartása eddig is tulságos áldozatot követelt a csekélyszámu intelligenciától. Mindezerért a főszolgabíró hivatalos átiratban bejelentette Aradmegye tanfelügyelőjének, hogy az iskolát bezárják, az iskolaszék pedig elnökével, a főszolgabíróval együtt lemond.

— **Az egészségügyi bizottság ülése**
A hét végén az egészségügyi bizottság ülést hi össze, a melyen az ujonnan életbe léptetendő orvosi díjszabást és a vörheny s hashagymáz elleni védekezést fogják megbeszélni.

— **Kardpárbaj.** Hegedűs Gyula joghallgató és Csapkay Géza nyiregyházi megyei hivatalnok tegnap délután egy kávéházi összejáratásból kifolyólag a Pavillon laktanyában súlyos feltételek mellett kardpárbajt vívtak. A párbajban Csapkay Géza sérült meg.

— **Érdekes házasság.** Ma esküdtek örök hűséget Bagaméry Károly segédlelkész és Stern Anna Emma kisasszony egymásnak. Tanuk Márk Endre főiskolai ügyész és dr. Erdős József theologiai tanár voltak. A menyasszony a napokban tért át az ev. református vallásra, a mikor is a keresztszüldi tisztséget Márk Endre és neje vállalták magukra. A fiatal asszonyka testvére Jámbor János helybeli nagybirtokos feleségének.

— **Takács Zoltán bankógyára.** Megemlékeztünk annak idején Gruber István fotográfusról, a ki Takács számára a százbankókat lefényképezte. Ezt az embert is letartóztatták pár héttel ezelőtt, de letartóztatása ellen védője, Papp Zoltán dr. felebbezett. Ez ügyben tegnap újabb kihallgatás volt Drill dr. vizsgálóbíró előtt. Mivel a vizsgálat beigazolt három dolgot, t. i. azt, hogy Takács revolverrel kényszerítette Grubert a bankók fényképezésére, hogy azok a bankók szándékosan nem voltak a „megszólalásig hiven“ eltalálva és hogy Gruber a fotográfálás után azonnal közölte barátaival, hogy Takács miben sántikál, ily körülmények között Drill vizsgálóbíró tegnap az ügyész hozzájárulásával, Gruber fényképész szabadlábra helyezte.

— **Késő.** Aradon a minap öngyilkos lett egy szerelmes pár: Monti Alajos gyógyszerész és Várai Mariska színésznő. A kettős öngyilkosságnak oka az volt, hogy Montinak októberben be kellett volna vonulni katonának egy évre s nem tudott megválni imádotjától. Aradról most olyan hírt jelentenek, mely azt az esetet juttatja az embernek az eszébe, mikor a kegyelem már a halálos télet végrehajtása után jön meg. Tegnapelőtt érkezett meg ugyanis Aradra a szegedi honvédhadkiegészítő parancsnokságtól az értesítés, melyben megengedik Monti Alajosnak, hogy gyógyszerész-önkéntesi évét Aradon szolgálhassa le. Ha két héttel hamarabb érkezik az engedelem, két fiatal életet ment meg a boldogság számára.

— **Krivány házat eladták.** Az aradi gyámpénztári sikkasztó tulajdonát képezte felerészben az a Sárosy-utcai ház, melyre egy izben megtartották már a hivatalos árverést. Aradvármegye törvényhatósága vásárolta meg akkor házat, a hol most az aradi főszolgabíró van elhelyezve. Az árverés után Velesov Géza utóajánlatot adott be, tizezeröt száz forintot ígérve; ennek folytán a törvényszék pertári helyiségében újból licitálták a Krivány-házat. A vármegye képviselőjében Schill József főjegyző és Szathmáry Béla dr. alügyész jelentek meg; ott volt még a Kriványné jogi képviselője, továbbá a zárgondnok. — A kikiáltási ár 10500 forint volt s az ingatlant Velesov Géza vette meg 10850 forintért.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papírkereskedésben kaphatók.

Népiskolai ügyünk fejlesztése.

(Az iskolaszék ülése.)

Debreczen, okt. 10.

Ha nem esal a jövő, úgy a mai iskolaszéki gyűlés oly munka kezdetét jelenti, mely az idők folyamán felszaporodott szinte tűrhetetlen állapotoknak előreláthatólag több évtizedre végét veti.

Tulzsufolt, egészségtelen népiskoláink rendbehozásáról van szó. Valóban itt is az ideje. A kir. tanfelügyelőnek a legközelebbi közigazgatási bizottságban tett azon kijelentése, hogy az iskolákból kirekedteket, iskolai mulasztókat büntetni szinte jogtalanság akkor, mikor ha a tankötelesek iskolabajára szorítottatnának, képtelenek volnának az iskolák, az így feltertelteknek helyet adni: egészen jogosult.

Mindenesetre erős bírálat tárgya lehetne az a halogatás, mely a népiskola ügyét a mai szerencsétlen állapotba sodorta s hagyta megfenekleni, ha nem tudnók, hogy e várossal és egyházzal közös intézmény a közös vagyonnal keletkezni szokott jogi és anyagi kérdések egész raját indította a fentartók fejére, a természetes fejlődésnek gátul.

Hisszük azonban, hogy az a kötelesség s a vele járó anyagi áldozat, mely jelenben a népiskolák fejlesztése, illetőleg új népiskolák felállítása által, egész súlyával a nemes városra hárulna, az eszmék tisztultával csökkenteni fog azon jog gyakorlásával, mely jogot az egyház, az iskolák szellemi vezetésében gyakorolni szivesen fog.

Az újabb népiskolák felállításával járó anyagi áldozat mérvét megállapító városi hatóságnak tisztában kell lenni a községi népoktatási tanintézetekre vonatkozó 1868. XXXVIII-ik t.-cz. 23-ik §-ának azon intenciójával, sőt egyenes rendelkezésével, mely azt mondja ki, hogy a hol a felekezeti már nem tud, vagy nem akar népiskolát állítani, ott a község köteles felállítani annyit, a mennyi szükséges.

Ha ezt megértettük, tisztán áll előttünk, hogy ha városunkban levő bármelyik felekezet, bármilyen oknál fogva lemond a törvényben biztosított azon jogáról, mely az iskolák felállítására vonatkozik, az egész teher, pénzben és kormányzásban, a város nyakába zudul.

A kormányzás gondja egész embert kíván, annyi iskolánál, amennyire szükség van; e kívánság új önálló hivatal kreálását jelenti a városnál. Mindenkor szivesen veendő tehát az az ajánlat, mely az iskolák szellemi vezetésével járó nem csekély tehertől a várost megkíméli. Ez az irány a gondolkodásban az, mely célhoz vezet. A jog és kötelesség szigorú forszírozása itt az ügynek árt.

A mi az ev. ref. iskolaszéki gyűlés mai munkáját illeti, arról röviden a következőkben tájékoztatjuk olvasóinkat: Tárgyalás alá került a helybeli reform. tanítótestületnek Csurka István által készített terjedelmes memoranduma, mely két részben az iskolák külső és belső fejlesztésére vonatkozó tervet. A mai gyűlés csak az első részt tárgyalhatta le. Az ebben levő történeti visszapillantásból arról kelle meggyőződnünk, hogy az 1868., 1874., 1891. és 1892-iki berendezkedés a nyomott anyagi viszonyok, még inkább a szinte mesterkéltségek okoskodások és tervezetek alapján az akkori népiskolai szükségeket sem elégitették ki, 100, 120 növendéket számitván egy-egy tanteremre s egy-egy tanítóra. Innen származik aztán a tulzsufoltság, mely ma minden népiskolában tapasztalható.

Ettől a számítási módtól és ezéltévesztett fukarkodástól óvja a tervezet azokat, kik az iskolák jövő sorsa felett határozni hivatnak. Hosszas munkát igénylő statisztikai adatokkal kimutatja, hogy az 1868 ki népoktatási törvények keletkezése óta minden évben két új tanterem felállításával maradoztunk el.

Ha tehát csak a régi fogyatkozásokat akarjuk is pótolni, 2, 3 új tanterem és ugyanannyi tanítói állomás szervezése kívánatik.

Ha pedig legalább 20 évre előremenő-

leg, utat akarunk nyitni a természetes fejlődésnél s a szaporodás folytán előálló újabb és újabb szükségeket nem évenként toldozgatással akarjuk kielégíteni, akkor 49 részint új, részint átalakított tanteremre volna szükség.

A tanköteleseknek lakásuk szerinti elhelyezkedését mutató táblázatos kimutatásból s a csatolt térképből reá mutatván azon helyekre, hova újabb iskolák, vagy iskolasoportok szükségesek; kimutatván, hogy a külsőségeken évente mintegy 1500 tanköteles nő fel oktatás nélkül, esetleg zugiskolákban, azt a meggyőződést erősítik meg az iskolaszék tagjaiban, hogy a tizenkettedik óra a cselekvésre csakugyan elérkezett.

S miután Kiss Albert lelkész és orsz. képviselő, valamint Somogyi Pál egyházi főjegyző, S. Szabó László, dr. Öreg János, Jeney Miklós, Rónesik Lajos indítványára úgy Mitrovics Gyula iskolaszéki elnök lelkésznek, már a mult gyűlésen ismertetett javaslata készítéséért, mint a testület memorandum készítőjének köszönetet mond a gyűlés s egyben abban állapodnak meg, hogy az iskolaszéknek elfoglalandó álláspontja, e két javaslat meghallgatása után, főbb vonásokban jegyzőkönyveztetéssel, mint az iskolaszék véleménye.

A két javaslat pedig tétessék át az iskolák fejlesztését munkálni hivatott városi és egyházi férfiakból álló, kiküldött vegyes bizottsághoz, hogy az alampunkálattól kiindulva, minél rövidebb idő alatt megfelelő javaslattal állhasson az elő.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 11. A Házban letárgyalták a gazdatiszti javaslatot. Darányi főlöszlegesnek tartotta Rigó módosítását a honosságra nézve, mert ugyanis benne van a magyar állampolgár.

A részletelnél Rigó a 25-ik szakasznál kívánta bevételni a magyar állampolgárt, melyet Darányi elfogadott. (Éljenzés.) Ezután a vigéczjavaslatot vették elő.

Szünet alatt ötszáz kérvény érkezett be. Ezek között érdekes volt egy kérvény az 500 frt nyugdíjért, melyet Tóth János képviselő neve alatt adtak be, de kisült, hogy nem Tóth János, ha nem valami h.-szoboszlói Szabó nevű férfi adta be. A kérvényt félretették.

Ugyanígy járt a vigéczjavaslat, melynek csak egyik előadója volt jelen. E javaslatot is elhalasztották.

A környerevői eset.

Lugos, okt. 10. Krassószörénymegye mai közgyűlésén Fialka főispán lezáfolta a lapokat a környerevői esetről. Visszautasítja azt a föltevést, hogy a lakosság képes idegen izgatók szavára a hatóságnak ellenszegülni. A tendenciózus hirt terjesztő lapok ellen sajtópert indítanak.

Félmillió koronás ékszerlopás.

— Tolvaj szép asszony. —

— október 10.

A bécsi rendőrséget néhány nap óta rendkívül titokzatos ügy foglalkoztatja. A legelőkelőbb bécsi ékszerészczég, amelynek világraszóló híre van, följelentést tett egy feltűnően szép asszony ellen, mert a szőke szép asszony körülbelül félmillió korona ere jég esalta meg a czéget. A titokzatos ügyről egy bécsi levél alapján a következőket írhatjuk:

Az elmúlt szombat a Grabenen levő Granichstäden-féle ékszerüzlet előtt számozatlan bérkocsi állott meg. Egy livrés inas leugrott a bakról és kinyitotta a kocsi ajtaját. A következő pillanatban egy öreg generális szállott ki belőle, utána pedig suhogó selyemben egy gyönyörű szőke asszony. A szép asszony belekapaszkodott a magasrangu katonatiszt karjába és együtt az ékszerüzletbe léptek.

Az alkalmazottak majd földig hajoltak. A szép asszony bicezentett a fejével, széket kért a generális számára s leültette. Azután így szólt:

— Kérem, mutassanak valami szép nyakéket, de nagyon szép legyen.

Egy-kettőre tele volt az asztal drágaságokkal s a szőke asszony duskált bennük. Egyet közelebről megnézett:

— Hogy ez?

— Nyolczvanezer forint!

A szép asszony nevetett:

— Ugyan, ne komédiázzanak. Én az édesanyámnak valami igazán értékes tárgyat akarok vétetni a papával.

Az ékszerész zavarba jött.

— Legyen az valami egészen drága dolog?

— Szép legyen, az ár mellékes.

Granichstäden a Wertheim kasszából kivett egy ragyogó nyakéket. Mogyorónyi gyémántok csak úgy villogtak rajta.

— Talán ezt méltóztatik?

A szőke asszony fölkapta:

— Igen, igen, ez már valami.

Es hosszasan vizsgálgatta.

— Ez megfelelne.

Az ékszerész boldog volt:

— Ilyent nem méltóztatik találni többet egész Európában.

— És mi az ára?

— Négy százhatvanezer korona.

— Nem is drága.

A szép asszony fogta az ékszert és megmutatta az öregnek. Az egykedvűen nézett, de nem nyilatkozott, hogy tetszik-e neki vagy nem. Az asszony erre a fülélez hajolt, sugott neki valamit, a mire a generális helyeslően bólintott.

— A papa beleegyezik, hogy ezt vegyük meg; de nem tudom, hogy a mamának tetszeni fog-e? Azért előbb meg fogom neki mutatni s aztán kifizetjük.

Az ékszerész alázatosan meghajolt:

— Amint méltóztatik.

A szép asszony folytatta:

— Az ékszert magammal viszem s amig vissza nem jövök, a papa itt marad. Addig újságot fog olvasni. Félóra mulva itt vagyok.

Egy segéd már hozott újságot, a szőke asszony pedig odaadta a generálisnak, a ki olvasni kezdett. Erre az asszony mosolyogva bicezentett a fejével, kocsiba ült és elrobogott az ékszerrel.

Délelőtt tizenegykor történt ez.

Az öreg olvasott, olvasott. Elmúlt egy félóra, egy óra s még mindig ugyanannál a lapnál tartott. Ott ült mozdulatlanul, mint egy szobor. Az ékszerész nem mert hozzá szólni, oly nagy urnak nézte a generális, a kinek melle telisdedteli volt mindenféle ragyogó kitüntetéssel. Attól félt, hogy rossz néven venné, ha megszólítja. Pedig nagyon szeretett volna szólni hozzá, mert türelmetlen lett: egy óra volt s a szőke asszony még mindig nem jött vissza a nyakékkal. Fel kettő is lett, kettő is — az öreg még mindig várta a leányát.

Ekkor azonban az ékszerész már neki-bátorodott és alázatos hajlongások közepette megszólította a generális:

— Bocsanat, tábornok ur, talán küldhetnék leányáért?

A tábornok nem felelt.

— Nem gondolná, hogy küldjek érte?

A tábornok most sem felelt.

Az ékszerészben kezdett megfagyni a vér. Szólt megint hozzá, de nem felelt, csak tartotta kezében az újságot.

— Talán szélhűdés érte! — vélte valaki.

Az ékszerészt kiverte az izzadság.

— Hamar orvost!

Egy perc múlva orvos jött és megvizsgálta a generálist.

— Nem hűdött ember ez, hanem születésétől fogva hülye. Nem is tud beszélni.

Granicshädden a fejéhez kapott:

— Akkor nem is generális!...

— Az asszony pedig nem is a leánya, hanem szélhámosnő... — folytatta egy alkalmazzott.

— Kocsit! Kocsit! — kiáltott az ékszerész és tíz perc múlva a rendőrségen volt, a hol följelentést tett a szélhámos asszony ellen.

Ott megállapították, hogy a szőke asszony fölbérelte az öreg hülyét, a ki különben kol-dus a Szent István-templom előtt.

Az asszonyt s az ékszert keresik.

Legnagyobb sikerem.

Rémes álmaim voltak valamelyik nap a kellemetlen főfájásra ébredtem. Irok egy bűnügyi regényt s az abban előforduló valamennyi gyilkosságot az éjjel átszenvedtem.

A mint felkeltem, első dolgom volt, hogy a földhöz vágjam a „Rejtelmes sirbortot” — ez volt a regényem czime — s egy száraz havanna illatos füstfelhőjébe temetkeztem.

Ábrándozásomból kopogtatás zaja riasztott fel.

— Szabad.

Egy frissen beretvált ur lépett be.

— Gubóczi Ákos. . . — mutatta be magát.

— Lepke Tódor vagyok — szólottam.

— Az ünnepelt író. . . ?

Szerényen bólintottam.

— . . . s a legzseniálisabb költő?

— Igen.

— Uram — folytatá, — nem is tudom, hogy kezdjek szerény kérelmemhez. . .

— Tessék helyet foglalni.

— Köszönöm uram! Az alsó-rocskói kaszinó ezental új épületben nyer elhelyezést.

— Ah!

— A mai kor igényeinek megfelelő elegáns teremben.

— Ne mondja. . . !

— Igen uram, sőt holnapra két hétre lesz az ünnepélyes falavatása, nagy irodalmi estélylyel és táncszal egybekötve.

— Tomboia nem lesz?

— Nem, uram, de lesz színi előadás. A kaszinó elnöke írta a darabot, Spanyolországban játszik. A szerepek a legjobb kezekben vannak, csak még a sugó hiányzik. Nem akar senki a sugólyukba, a kasznárné kofferjébe belebujni mert igen naphtalin szaga. Önhöz fordultunk, az Ön ismert fenkölt szelleméhez. Igerje meg uram a részvételt!

— Mint sugó? — kérdeztem s menekülésre gondoltam.

— Dehogy. Ha kegyes volna valami humoreszkjét felolvasni.

— Én? De én nem tudok humoreszket írni.

— Nem. . . ?

— Nem.

Elgondolkozott.

— Mi azt hittük, — folytatá kissé lehangolva — hogy humoreszk alkalmasabb lenne, de nem baj, így is jó lesz. A földolog, hogy olyan fényes tehetség, mint uraságod jelenlétével emelje estélyünk fényét. Ugy-e nem tagadja meg?

— Emelni fogom.

Elérzékenyülve ragadta meg a kezemet és ficzomitotta ki egy barátságos közszoritással két ujjamat a helyéből.

Két hét múlva utban voltam Alsó-Rocskó felé.

Gubóczi ur várt rám az állomásnál.

— Oh Lepke ur — újságolta — remekül megy minden, az egész község lázban. Alig várjuk a fenséges estét. Mindent az ünnepi hangulat tölt el.

Valóban egy ujonnan épült ház tetején nemzeti trikolor pompázott, rajta ezzel a felirattal: Éljen Matkó Mihály!

— Ki az a Matkó Mihály? — fordultam Gubóczihoz.

— Képviselő jelölt volt négy év előtt.

A kocsinknak még csak a hatalmas pocolyát kellett megkerülni, hogy a ház elé jusson melyen jókora betűk jeleztek, hogy ez az új „Casino”.

Dörgő „éljen” reszkettette meg a közeli házak ablakait, míg az ilyesmihez nem szokott két csikó megrántotta a kocsit s a következő pillanatban a kocsiról épen leszállni akaró Gubóczi ur az iszaptenger közepében lubiczolt.

Még máig sem tudom, hogy tudták kikortorni a feneketlen sárból, mert mi bementünk a kaszinóba, hogy megköstöljük a postamester borát, de annyi bizonyos, hogy egy fél óra múlva a derék Ákos mint spanyol grand köszöntött be — a szindarabhoz szükségelt jelmezben — pocékká válván egyedüli szalonképes ruhadarabja.

Az estély 7 órakor kezdődött. Első pontja szavallat lett volna, de Lantos ur, kinek szaválni kellett volna, belemérülvén a kártyázás nemes gyakorlásába s csekély vagyonának több mint felét elveszítvén, nem volt hajlandó addig szaválni, míg ezt vissza nem nyeri.

A második pont én voltam. A „Halál menyasszonya” czimű megható beszélyemmel léptem a dobogóra.

Mikor a czimet elolvastam, frenetikus kaczagás tört ki.

Megbolondultak ezek?

Olvadni kezdtem:

— Észnélkül nevettek.

A leghatásosabb jelenetnél tartottam:

— Követni fogom a világ végére, sziszegte a gazember fogait viczorítva.

— Azt ön nem fogja tenni, viszonzá miss Eleonora nyugodtan.

— És miért nem? kérdezte a gonosztevő, a kit a leány nyugalma kihozott a sodrából.

— Mert nem fogok oda elmenni!

Mikor ideértem, a hallgatóság fele már görcsöket kapott a nagy kaczagástól, sokan a fuldoklással küzdöttek, a legtöbb pedig a földön hempergett s az iszonyatos siketítő hahótól zúgott a terem.

— Mit röhögnek? — ordítam tele torokból.

Pokoli kaczag volt rá a válasz.

Megfogtam a legközelebbi ember gallérját. A spanyol grand volt. A hasát verte s kaczagott hozzá, a hogy a torkán kifért.

— Megörültél ember?

Hirtelen elkomolyodott s térdre hullott előttem.

— Bocsánat . . . bocsánat . . . — szólta.

— Jézus Mária, a bolondok házába kerültem?

— Lepke ur . . . meg tud-e nekem bocsánati — folytatá Gubóczi Ákos.

— ?

— Oh Lepke ur, kegyelem. Nem vitt rá a lélek, hogy megmondjam nekik . . .

— Mit, mit?! . . . beszélj hát!

— Hogy ön nem fog humoreszket írni.

— S ezek . . . azt . . . hiszik . . . ? Hahaha, — harsogám tele torokkal — hahaha . . . — s asztalostul közé zuhantam az előttem kaczagó hallgatóság soraiba s ott folytattam a kaczagást.

Nemsokára megérkezett a tüzoltóság. A hideg víz mihamar lecsendesítette a kedélyeket.

— Uraim! Ez volt az én legnagyobb írói sikerem!

Vándor.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, okt. 11.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. veres	minőség	77	. . .	6.65— 6.75
"	"	"	78	. . .	6.75— 6.85
"	"	"	79	. . .	6.85— 6.95
"	"	"	80	. . .	6.95— 7.05
"	sárga	"	78	. . .	6.70— 6.80
"	"	"	79	. . .	6.80— 6.90
"	"	"	80	. . .	6.90— 7.—
Rozs	uj.	"	71/72	. . .	6.30— 6.40
"	"	"	73/74	. . .	6.35— 6.45
Árpa	"	"	"	. . .	5.35— 5.45
"	(jobb)	"	"	. . .	5.75— 5.85
Zab	"	"	"	. . .	5.30— 5.50
Tengeri	"	"	"	. . .	6.50— 6.80

A transzváli hősnők.

A párisi *Matin* hadi tudósítója, Jean Carrére a legnagyobb dicsérettel halmozza el a bur nőnek a veszély pillanataiban tanusított hőselekkü viselkedését. — A bátor Botha csapatához egyszer beszédet intézett:

„Csak azok maradjanak velem, a kik elszánták magukat életre-halálra; a ki tehát meg akarja magát adni, az maradhat a városban!”

Nagy szégyenkezés közepette lépett e felszólításra néhány férfi elő s azon ürügy alatt, hogy asszonyaik nélkülözik őket, a városban maradtak. De mostan látni kellett volna, mily fogadtatásra találtak a magukat megadó asszonyaik részéről! Vén, összehüvelykődött és reszkető bur asszonyok és ifju menyecskék, kiknek fején még kaczián ott diszlett a nemzeti viselet patyolat-főkötője — mind seprükkel várták „embereiket”.

„Gyávák! Nyomorultak! . . . Hát férfiak vagytok ti? Nekünk adjátok a fegyvert, hogy helyettetek mi harcöljünk! Ugy-e, cserben hagyátok Botha vezért és Pál apánkat? Lábrugásokkal kellett volna titeket házáig venni. . .”

És a boldogtalan gyász-boérkák az asszonyok gyalázó szózápora, de gyakran régi cipőtálpak felhőszakadása mellett vonultak haza. A pretóriai francia főkonzul, Aubert leánya megismertette Carrére-t Joubert és Botha asszonyokkal. Bothané asszony úgy beszélt uráról, mintha az egyszerűen csak valami utazáson volna. „Büszke vagyok férjemre nagyon” — mondá nem egyszer, — „és meg lehet ön győződve, hogy ő végesvégig ellent fog állani!”

Egyszer a többi hölgyek közül valamelyik kérdést intézett Carrére-hez:

— Hogy van az, hogy önök annyira rettegik Európában az angolokat, holott itt egy maroknyi parasztság is szembe mer szállni velük?

— Mindegyikünknek férje ott áll a hadi arcvonalban — jegyzé meg egy másik hölgy — és mi elkergetnők őket, ha visszajönnek.

Midőn eltávoztak, Carrére így szólta Mlle Auberthez:

— Ezek a hölgyek majdnem borzasztóak; na, ha a burok valamikor engedni fognak, ez bizonyára nem az asszonyaik befolyásának lesz az eredménye.

— És ők mind egyformák — viszonzá Aubert kisasszony, — most meg elmehetünk Van Varmeloo asszonyhoz, a kinek két fia van a nemzeti hadseregben.

Az előbbihez hasonló fogadtatásra találtunk: anya a leányával egyedül voltak. Ez utóbbi a kalapján nemzeti színű szalagot viselt.

— Képzélje csak, — fordult hozsám

tisztes háziasszonyunk — a multkor az utcán egy angol katonale akarta leányom kalapjáról tépni a trikolt és meg is teszi, ha leányom hirtelen őt meg nem előzve, keblébe nem rejti a jelvényt. Én az eset fölötti méltó haragomban az angol rendőrfőnököt mentem és megmagyaráztam neki, hogy mindaddig, míg Transzvál teljesen elfoglalva nincs, jogunk van a hivatalosan még fennálló köztársaság színeit viselni.

— Na igen, csak hogy most háboru van és az nem nevetni való, — jegyzé meg a rendőrtiszt.

— De sirni való sem lesz — reánk nézve, feleltem én...

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A kínaiak kegyetlenkedése.** Három svéd leány, akik a kínai misszionáriusokkal együtt működtek Kínában s a kik most visszatértek hazájukba, sajátos módon menekültek meg a kínai lázadók elől. A három leány: Anderson, Engström és Peterson kisasszonyok épen utban voltak Hankow felé, amidőn az országuton kínai lázadókkal találkoztak. A felbőszült tömeg elfogta a három leányt s kényszerítették őket, hogy az országuton terejedjenek le; a hóhér melléjük állt, hogy lefejezze a három leányt. Egyik a borzasztó izgalom következtében nevető görcsöt kapott s oly erős kazagásba tört ki, hogy a körülötte állók rémülten futottak szét. Azt hitték, hogy valami földöntúli szellem szállt az európai leányba. A babonás tömeg azután csakhamar széteszolt; négy kínai, akik régebről ismerték a leányokat, segítségükre szegődött. Sok viszontagság után végre Sanghaiba érkeztek. Egy másik misszionáriusnő miss Rice, aki szintén a lázadók elől menekült, szerencsétlenebbül járt, a kínaiak kezébe került, a kik botokkal verték le, azután kocsikkal keresztülgázoltak holttestén.

* **Rendőrvizsgálat.** Fogalmazó: Tud-e kellően gorombáskodni?

Jelölt: Fogja be a száját vén disznó, mi köze hozzá?

* **A kutya-csempész.** A new-yorki vámhivatal derítette ki az alább következő különös esetet. Egy volt színész nő hosszabb ideje gyémántokat csempészett, még pedig igen eredeti módon. Ehezette a kis kutyáját, aztán oly husdarabokat nyeletett le vele, a melyek gyémántokkal volt kibélelve. Történt azonban, hogy a kutya kimult a vámhivatalban. Gyanus volt az eset s a hatóság felbontoztatta az állatot. Egész kis gyémánt-kollekciót találtak a belsejében. A hölgyet természetesen azonnal letartóztatták s kiderült, hogy ily módon körülbelül két millió frank értékű gyémántot kasszított.

* **A bizonyíték.** A kövér Bügözinő biezikli végig a Kossuth-utcán.

— Na — kiált föl az uteza sarkán egy elegáns ur — még az is hunczut, a ki nem hiszi, hogy el lehet tolni a Dréher palotát a helyéből!

* **Művész sors.** Carteggio felsőolaszországi városkában egy vándorló színésztársaság játszott abban az időben, amikor Umberto király meggyilkolásának rémhíre lecsapott a világra. A színésztársaság is meg volt rendülve, előadásait abba hagyta és egy hétig nem játszott. Csak hogy ez alatt az idő alatt is élni kellett. Gondolt egyet a direktor és folyamodást nyújtott be a tanáchoz sürgős segítségért. A tanács összeült, a direktor lázas türelmetlenséggel járt föl s alá a gyűlésterem előtt. Egyszer csak megjelenik a polgármester s átnyújt neki egy borítékot. A direktor rohan a színészeihez, már messziről lobogtatja a boldogító borítékot. Aztán felbontotta a borítékot. És a borítékban — három lírát és ötven centesimot talált.

* **Gyors szerelem.** Fudge: Gondolod, hogy lehetséges valakibe beleszeretni már az első látásra is?

Budge: Mindenesetre! Az ilyen esetben az egyik fél se tudja, hogy milyen ember a másik, — miért ne szerethetnének tehát egymásba?

REGÉNY.

A „Világ Szíve”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

112.

XI. FEJEZET.

S z ö k é s ű n k.

Két óra múlva három, a köznép által viselt serape okba burkolt alakot, kik közül az egyik nő volt s gyermeket cipelt karján, lehetett látni, a mint óvatosan leszállanak a város faláról egy fából készült lépcsőn s megállnak a fal tövével cölöpökre épített ponkon. Az év szakának megfelelően a tó már áradóban volt s vigan lengetett egy a ponkhoz kötött hajócskát, melyet én és a sennor szoktunk volt halászkor használni, ha néha néha egy pár órára elmenekülhettünk a városban töltött unalmas életből.

Beléptünk a hajóba s felvonván a vitorlát, a esillagok után igazodva, a felé a faluska felé irányoztuk a kormányt, melyben egy év előtt hajóba léptünk volt, hogy a Sziv Városába jöjjünk. A szél kedvező volt s gyorsan haladtunk, úgy, hogy a reggeli szürkület első derengésénél nem egészen egy mértföldnyi távolságban megpillantottuk a falut. Nem ott kötöttünk azonban ki, nehogy meglássanak és észrevegyenek, hanem két-háromszáz yard dal arrább egy csomó vízi pálmától árnyékolt helyre kormányoztuk a csónakot s ott, a mennyire lehetett, elrejtvén, késedelem nélkül elindultunk a hegység felé.

Elhagytuk magunk mögött a falut, a nélkül, hogy észrevettek volna, mert ilyenkor még senki sem volt ébren a lakosok közül s neki indultunk a rettenetes kapaszkodónak. Egy ideig Maya egészen jól tartotta magát, de a mint a nappali hőség emelkedni kezdett, mutatkozni kezdtek rajta a fáradtság jelei, a min nem is lehetett esudálkozni, ha meggondolja az ember, hogy alig három hetes csecsemőjét is karján vitte. Dél tájban pihenőt tartottunk s elrejtőzván a fák között, meglakoztunk a magunkkal hozott eleségből. Kora délután újra utra keltünk s a napnak egész hátralevő részében előre törtettünk, a mennyire csak erőnkötől telt, mert most már egyéb cipelni valókon kívül a gyermeket is nekem és a sennornak kellett felváltva magunkkal vinnünk.

Végre leszállt az este s mi éjjeli pihenőre tértünk, ha ugyan pihenőnek lehet nevezni egy czedrusfa árnyában való alvást, mikor sem ételünk, sem tűzünk, de a magunkkal hozott serape-okon kívül még takarónk se volt.

Reggel felé metsző hideg lett, mert már jó magasra jutottunk a tó színe felé s a gyöngye kis gyermek oly keservesen nyöszörgött, hogy szívünk elfacsarodott tőle.

Napkeltevel mégis felkászolódtunk s utnak indultunk, mert nem volt mást mit tennünk. Egész napon át vonszoltuk fáradt tagjainkat, míg végre naplementére elértük a hóvonalat s ott állottunk a vadászkunyhó előtt, hol az első éjet töltöttük, mikor átléptük a Sziv Országának határát.

— Gyerünk be, — szolt Maya — s keressünk egy kis élelmet és szállást éjszakára.

Eredeti tervünk az volt, hogy elkerüljük a házat, úgy megyünk át a szoroson s a hegység tulsó lejtőin benyomunk a vadonba.

— Ha bemegyünk ide, Maya, meg esipnek, — szolt a sennor, — egyedül úgy juthatunk biztonságba, ha áthaladunk a szoroson, mielőtt utólrénének, mert a törvények szigoruan tiltják, hogy népetekből valaki a tuloldalalon fekvő vadonba kövessen minket.

— Ha pedig nem megyünk be, gyermekem meghal a hidegtől, — felelé Maya. — Arra nem vitt rá a felketek, hogy biztonságunkat megszerezzétek az által, hogy azt a gyilkos nőt megöljétek és arra rávinne, hogy saját gyermekedet megöljed.

Láttam, hogy ezekre a szavakra a sennor szeme megtelt könnyvel, lehorgasztá fejét s csak ennyit szolt:

— Legyen hát a te akaratod szerint.

A ház felé mentünk hát, beléptünk s a tűz mellett ott ült ugyanaz az ember és felesége, a kiket egy év előtt ott találtunk a szobában.

— Kik vagytok? — kiáltá felugorva a férfi. — Bozsáss meg, Lady, nem ismertelek meg a félhomályban.

— Legjobb is, ha nem ismeresz meg, — mondá Maya. — Vándorok vagyunk, kik eltévedtünk. Adjál ennünk.

Az ember és neje barátságos nép voltak, hajlottak szavunkra s a mójok volt a legjobbat elének rakták. Megvacsoráztunk, azután lefeküdtünk, mert nagyon fáradtak valánk s megkértük emberünket, hogy álljon őrt és szőljon, ha idegeneket lát közeledni a ház felé. Hajnalpirkadás előtt felkeltem. Valamivel később szobámba jött s jelenté, hogy nagy csoport ember közeledik a ház felé.

Rögtön tudtam, hogy mindennek vége s behívtam a többieket.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 14.

Bérlet 11-ik szám „B”

Holnap, pénteken, okt. 12-én:

Névtelen levelek.

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Laertesette . . .	Pataki Béla	Piganiol . . .	Tanay Fr.
Marceline . . .	T. Halmi M.	Octavia . . .	Kiss Irén
Loperchoi . . .	Nagy Gyula	Capuron . . .	Ifj. Szathmáry
Loperchoiné . . .	Szigeti L.	Capuronné . . .	Breznay A.
Ribaudet . . .	Bartha I.	Seraphin . . .	Sziklay M.

Holnapután, szombaton, okt. 13-án, negyedszer

A csillag fia.

(Bar-Kochba.)

Énekes legenda 5 képben. Irta: Goldfaden D.

Színházi műsor.

V a s á r n a p, okt. 14-én, két előadás. Déltűn 3 órakor felhelyáralak **Az állatszeliidító nő.** Énekes bohózat 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor bérletiszűnetben ujdonságul először **Az anyaföld.** Eredeti magyar népdráma 3 felvonásban. Irta: Géczy István.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDRIVŰL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLOCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- ♦♦♦♦♦
KERESKEDESSEN

ROSSUTH UTOZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTESE

LEGOLOCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

PRELOVSZKY ANDRÁS

FÉRFI SZABÓ
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA.

Van szerencsém tudatni, hogy az **őszi és téli idényre** bevásárolt

gyapju-szövet ujdonságaim

megérkeztek.

Hazafias kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a **hazai gyártmányokra** fektettem ugyan, de mindamellett az eddig is keresett **angol készítményekből** is nagyválasztéku készlet felett rendelkezem.

Elvem a régi, — vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözéket **olcsó árban** szolgáltni.

A nagyérdemű közönség szives pártolását továbbra is kérve, maradtam

tisztelettel

Prelovszky András,

férfi szabó.

Kiadó lakás.

Piacz-utca 30. sz. a.

(Tamássy-házban)

egy emeleti

3 szobás lakás

ügyné irodának igen alkalmas,

november 1-től kiadó.

Értekezhetni **Tamássy Bélánál** Szent-Anna-utca 4. sz.

Lám Sándor

üveg-, porcellán-, lámpa- és petroleum nagy raktára

DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánl valódi amerikai, finom

Csilár-(Császár-olaj)

és

Szalon-petroleumot

házhöz szállítva, 5 és 10 literes kannákban, melynek jó minőségét eléggé bizonyítja az, hogy 8 év óta a t. fogyasztó közönség teljes megelégedését mindig kiérdemelte és mai nap is a legnagyobb kelendőségnek örvend.

Szives megrendelést várva

tisztelettel

Lám Sándor.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

■ rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postaltalvánnyal; a postaltalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Két jó Igásló,

szekér, lószerszám és többféle gazdasági eszköz eladó. Eötvös-utca 11. sz.

Kis üzletbe

alkalmas bolti állvány olosón eladó. Eötvös-utca 11. sz.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.

Szőlővessző eladás.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtisza szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában

Debreczen, Kossuth-utca 32.

Naplók,

Főkönyvek,

Ténytárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejárató könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapirosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papirosból

legelőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászati és női ruha varroda terme.

DEBRECZEN, Csapó-utca 18. szám alatt (gyógyszertár udvar.)

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmányutamból, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképzésem nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen téren nyert bő tapasztalataim reményleni engedik azt, hogy

a női divat legkényesebb igényeinek,

melyek a budapesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek, elvállalhatom, s oly darabok, mint **zsaketek, felöltők**, melyek műhelyemben fognak vezetésem mellett készülni.

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Szabászat tanítására hölgyek felvételnek.

kiváló tisztelettel:

Antal Vinczéné.